

28 באוגוסט 2023; י"א אלול תשפ"ג

לכבוד

שרי ממשלת ישראל משרד ראש הממשלה ירושלים	עו"ד גלי בהרב-מיארה היועצת המשפטית לממשלה משרד המשפטים ירושלים	חה"כ יריב לוינ שר המשפטים משרד המשפטים ירושלים
---	---	---

הנדון: הקמת ועדת בדיקה ממשלתית בפרשת "פגסוס" באופן המעלה חשש כבד לשיבוש הליכים מתנהלים ולפגיעה בעצמאות מערכת אכיפת

החוק

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום 27.8.2023 הממשלה אישרה את הקמתה של ועדת בדיקה ממשלתית לבדיקת פרשת "פגסוס" (להלן: "הוועדה" או "ועדת הבדיקה"),¹ מכוח סעיף 8א לחוק הממשלה, התשס"א-2001 (להלן: "החוק"). לעמדת התנועה, ההחלטה על הקמת הוועדה, אשר הוקמה בניגוד לעמדת היועצת המשפטית לממשלה, מעלה חשש כבד לפגיעה בעצמאותה של מערכת אכיפת החוק בישראל ולשיבוש הליכים מתנהלים, כפי שיפורט להלן.

2. כזכור, במסגרת הפרשה שהתפרסמה בינואר בשנה שעברה, נחשף כי משטרת ישראל מפעילה את תוכנת הרוגלה "פגסוס" של חברת הסייבר ההתקפי NSO, ועושה בה שימוש למעקב אחר אזרחי מדינת ישראל, לכאורה ללא סמכות מפורשת בחוק, ומבלי שניתנו צווי האזנה וחיפוש מבתי המשפט.²

3. בעקבות זאת, שר המשפטים, חה"כ יריב לוינ, החליט בעת האחרונה להקים ועדת בדיקה ממשלתית אשר מוסמכת לבדוק את התנהלות גורמי המשטרה, הפרקליטות ומערכות הפיקוח עליהן לתקופת בדיקה לשנים 2017-2022, באופן המאפשר לוועדה לדון גם בהליכים פליליים תלויים ועומדים.

4. ההחלטה על הקמת הוועדה עומדת בניגוד מוחלט לעמדת היועצת המשפטית לממשלה, שסברה כי אין מקום להעניק סמכויות לוועדת הבדיקה להתערב בדרך כלשהי בהליכים פליליים תלויים ועומדים, קל וחומר בעודם מתנהלים מול בית המשפט, מאחר ועיסוק כזה טומן בחובו חשש מובנה להשפעה פסולה על חקירות ומשפטים מתנהלים, ומאפשר פתח לשיבוש הליכי משפט.

דברים חמורים אלו אף עלולים לחתור תחת הצורך להבטיח את אמון הציבור בטוהר ההליך הפלילי, ולהוביל לפגיעה בעצמאות מערכת אכיפת החוק כולה.

¹ יחונתן לויס ורון מענית "הממשלה אישרה את הקמת הוועדה לבדיקת פרשת פגסוס, תבדוק תיקים מתנהלים" הארץ (27.8.2023) זמין בקישור: <https://www.haaretz.co.il/news/politi/2023-08-27/ty-article/.premium/0000018a-3549-d700-a7ef-fff935680000>

² תומר גנון "חברת NSO בשירות משטרת ישראל: פריצות לטלפון של אזרחים ללא פיקוח או בקרה" כלכליסט (18.1.2022) זמין בקישור: <https://www.haaretz.co.il/news/law/2022-01-18/ty-article/0000017f-e387-df7c-a5ff-e3ffa19f0000>

5. כמו כן, על פי הנטען בתקשורת, הצעת שר המשפטים על הקמת ועדת בדיקה נתקלה בהתנגדויות גם מצד שירות הביטחון הכללי והמל"ל, לנוכח החשש מחשיפה של שיטות פעולה חשאיות והערמת קשיים על השימוש החוקי בתוכנות רוג'לה.
6. מהתמונה המצטיירת בפנינו כבר בעת זו, עולה חשש כבד כי ההחלטה על הקמת ועדת בדיקה ממשלתית לפרשת "פגסוס", חרף התנגדויות היעוץ המשפטי ובהתעלמות מעמדת הדרג הביטחוני בעניין, הינה החלטה שעומדים מאחוריה שיקולי זרים לכאורה ומטרות המנוגדות לכללי המנהל התקין.
7. אם לא די בכך, עולה חשש כי ההחלטה על הקמת ועדת בדיקה בעניין פרשת "פגסוס" דווקא בעת הזו, נועדה להשפיע לכאורה על הפליליים התלויים ועומדים כנגד ראש הממשלה, חה"כ בנימין נתניהו. בהקשר לכך נזכיר כי הפעלת הרוג'לות כנגד עד המדינה שלמה פילבר והניסיון להדביק מעורבים נוספים, היא חלק מטענת ההגנה מן הצדק שאמורה להתברר במשפט נתניהו במסגרת תיק 4000.
8. לפיכך, ומבלי לקבוע מסמרות בעניין, ועדת חקירה ממשלתית המוסמכת לדון בהליכים פליליים תלויים ועומדים, ביניהם גם תיקיו של ראש הממשלה, **עלולה להוביל לפעולה בניגוד עניינים של ראש הממשלה, בשל ההשפעה האפשרית של עבודת הוועדה על ההליכים הפליליים המתנהלים נגדו.**
9. לזאת נוסיף כי בעניין הפרת הסכם ניגוד העניינים של נתניהו סביב מעורבותו בקידום המהפכה המשפטית ותיקון מס' 12 לחוק יסוד: הממשלה, עומד ותלוי הליך בבג"ץ שעתיד להתברר בסוף חודש ספטמבר (בג"ץ 2412/23 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ראש הממשלה), מה שמעצים את החששות המתעוררים בענייננו.
10. גם האופן בו הוועדה עתידה לפעול לפי הפרסומים מעלה חשש להעמקת הפגיעה באמון הציבור בעבודת מערכת אכיפת החוק. למעשה, פורסם בתקשורת כי ישיבות הוועדה יהיו פומביות באופן חלקי בלבד, וכן כי מסקנות הוועדה צפויות להתפרסם ברבים אך עשויות להיות מושחרות בחלקים שבהם הוועדה עצמה תקבע כי יש מניעה לפרסום.
11. הנה כי כן, האפשרות כי וועדת בדיקה ממשלתית בנושא הנידון תפעל במחשכים וללא יכולת פיקוח ציבורי אפקטיבית, מעצימה את החשש לפיו פעולות הוועדה יובילו להשפעה פסולה על הליכים מתנהלים.
12. בצד הדברים האמורים, נזכיר כי התנועה פנתה בעבר בבקשה להקמת ועדת בדיקה ממשלתית למען בחינת השימוש של משטרת ישראל בתוכנת הרוג'לה על אזרחי ישראל. ואולם, הטעמים בבקשותינו בעניין נסובו על הפגיעה החמורה בזכויות הפרט של אזרחי ישראל, ובפרט בזכות לפרטיות, שנעשו לכאורה ללא כל סמכות בחוק וללא כל פיקוח. לכן, בפניותיה בעבר, התנועה ביקשה להקים ועדת בדיקה ממשלתית בעקבות פרשת "פגסוס", במטרה דווקא להגביר את אמון הציבור במשטרה ופעולותיה, ולא במטרה להעמיק את חוסר האמון הציבורי במערכת אכיפת החוק ובמטרה להחליש את עצמאותה.

13. לאור כל האמור לעיל, התנועה סבורה כי הקמת ועדת בדיקה ממשלתית בעלת סמכויות לדון בהליכים פליליים תלויים ועומדים, כאשר ועדה זו מוקמת בניגוד לעמדת היועצת המשפטית לממשלה והדרג הביטחוני, מעלה חשש כבד לפעולה בתוך ניגוד עניינים, המאפשרת התערבות בהליכים משפטיים קיימים וביניהם הליכיו המשפטיים של ראש הממשלה, באופן הפוגע באמון הציבור וחותר תחת יסודות המנהל התקין המוכרים בשיטתנו.
14. בשל חומרת הדברים ודחיפותם, נבקש תגובתכם בהקדם האפשרי ולא יאוחר מיום 4.9.2023, על מנת שנוכל לשקול את המשך צעדינו, לרבות המשפטיים.

בכבוד רב,

שקד נדיב
רכזת האגף המשפטי

אריאל ברזילי עו"ד
ראש האגף הכלכלי